

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura de Ciències Empresariales
Curs 1998-99
2n quadrimestre
Assignatura optativa
4,5 crèdits

Departament de Dret Privat
Campus de Fontajau
17071 Girona
Fax 34 (9) 72 41 81 21
c.e. jmfuste@enterprise.udg.es

PROGRAMA DE DRET DE LA SEURETAT SOCIAL

Professors: Josep M. Fusté Miquela i Jaume Gascón Fernández

Objectius: les relacions jurídiques de Seguretat Social tenen una notable incidència, tant en el marc de la gestió empresarial, com en el de l'assessorament especialitzat extern. L'assignatura pretén, en conseqüència, aportar les bases formatives necessàries per tal que l'estudiant pugui conèixer, interpretar i assimilar les obligacions empresarials en matèria de Seguretat Social (inscripció, afiliació, altes, baixes, cotització, col·laboració) i el contingut de l'acció protectora d'aquest sistema públic (incapacitat temporal i permanent, jubilació, desocupació).

Programa teòric:

PRIMERA PART: INTRODUCCIÓ I SISTEMA DE LA SEURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 1: Introducció al sistema públic de protecció social

1. Concepte.
2. Principis.
3. Relació jurídica de Seguretat Social: subjectes, objecte i contingut.

LLIÇÓ 2: Sistema de la Seguretat Social

1. Ordenament jurídic de la Seguretat Social.
2. Camp d'aplicació i estructura.
3. Acció protectora.
4. Règim econòmic.
5. Gestió i administració.

SEGONA PART: RÈGIM GENERAL. ENQUADRAMENT, COTITZACIÓ I RECAPTACIÓ

LLIÇÓ 3: Sistema de Seguretat Social i actes d'enquadrament

1. Àmbit subjectiu del Règim General i actes d'enquadrament.
2. Inscripció d'empreses.
3. Afiliació de treballadors. Altes i baixes.
4. Infraccions, sancions, responsabilitats.

LLIÇÓ 4: Cotització i recaptació

1. Concepte.
2. Subjectes.
3. Conceptes objecte de cotització. Bases de cotització, tipus i quotes.
4. Cotització en supòsits especials.
5. Recaptació.

TERCERA PART: RÈGIM GENERAL. FETS CAUSANTS I ACCIÓ PROTECTORA

LLIÇÓ 5: Fets causants i situacions de necessitat protegides

1. Fet causant, contingència i situació de necessitat.
2. Fets causants professionals.
3. Fets causants comuns.
4. Altres situacions protegides.

LLIÇÓ 6: Incapacitat temporal i situació de maternitat

1. Incapacitat temporal: concepte i subjectes beneficiaris.
2. Prestacions econòmiques. Subsidi per incapacitat temporal.
3. Aspectes dinàmics i efectes sobre la relació de treball.
4. Situació de maternitat: concepte, subjectes beneficiaris i prestacions econòmiques.

LLIÇÓ 7: Incapacitat permanent

1. Concepte i graus.
2. Subjectes beneficiaris.
3. Prestacions econòmiques.
4. Aspectes dinàmics: qualificació i revisió.
5. Efectes sobre la relació de treball.
6. Modalitat no contributiva.

LLIÇÓ 8: Jubilació

1. Concepte i subjectes beneficiaris.
2. Prestacions econòmiques.
3. Aspectes dinàmics i efectes sobre la relació de treball.
4. Modalitat no contributiva.

LLIÇÓ 9: Mort i supervivència

1. Subjectes causants i subjectes beneficiaris.
2. Pensió de viduïtat.
3. Pensió d'orfandat.
4. Pensió-subsidi en favor d'altres familiars.

LLIÇÓ 10: Desocupació

1. Concepte i subjectes beneficiaris.
2. Prestacions econòmiques: prestació per desocupació i subsidi per desocupació.
3. Aspectes dinàmics: reconeixement, suspensió i extinció.

QUARTA PART: RÈGIMS ESPECIALS

LLIÇÓ 11: Règims especials

1. Concepte i classificació.
2. Agrari.
3. Autònoms.
4. Funcionaris públics.
5. Servei domèstic.
6. Altres.

Programa pràctic: l'ensenyament pràctic de l'assignatura es realitzarà de forma paral·lela a la formació teòrica (veure "desenvolupament del programa"), centrant els continguts en les obligacions empresarials en matèria de Seguretat Social (formularis, càlcul de cotitzacions, documents de cotització) i en els aspectes pràctics de les prestacions econòmiques del sistema (sol·licitud, reconeixement i càlcul).

1. Formularis d'inscripció d'empreses, afiliació, altes i baixes de treballadors.
2. Cotització a la Seguretat Social. Càlcul de cotitzacions en el Règim General de la Seguretat Social.
3. Full de salari i documents de cotització (TC1, TC2).
4. Prestacions per incapacitat temporal i maternitat: càlcul, responsabilitats empresarials i cotització en aquesta situació.
5. Pensions per incapacitat permanent i jubilació: formularis i càlcul de les prestacions.
6. Prestacions per desocupació: formularis i càlcul de les prestacions.

Desenvolupament del programa al llarg del curs: el programa s'estructura en quatre parts diferenciades. El seu desenvolupament durant el curs respondrà a la necessitat d'assolir objectius formatius parcials que, alhora, seran les bases per avançar en l'estudi de les lliçons successives, en l'ordre temporal i segons les previsions següents:

Primera part: Introducció i sistema de la Seguretat Social (lliçons 1 i 2). Ensenyament de la teoria general del sistema estatal de Seguretat Social.

Segona part: Actes d'enquadrament, cotització i recaptació (lliçons 3 i 4). Aprenentatge teòric i pràctic de la relació jurídica entre empresa i Seguretat Social (inscripció d'empreses; afiliació, altes i baixes de treballadors; càlcul de cotitzacions). Previsió de realització fins a la primera meitat del quadrimestre.

Tercera part: Acció protectora. Fets causants i situacions de necessitat protegides (lliçons 5 a 10). Teoria i pràctica de les diferents contingències causants de situacions de necessitat i de la seva protecció per la Seguretat Social (incapacitat temporal i permanent, jubilació, desocupació. Subjectes beneficiaris, reconeixement i càlcul de les prestacions econòmiques). Previsió de realització durant la segona meitat del quadrimestre (simultània amb les AAD).

Quarta part: Règims especials (lliçó 11). Estudi de les particularitats pròpies dels principals règims especials de la Seguretat Social.

Activitats acadèmicament dirigides (AAD):

- Contingut i calendari: anàlisi de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Tribunal Suprem i Tribunal Constitucional en matèria de Seguretat Social. En funció del nombre d'estudiants matriculats, es faran els corresponents subgrups a l'efecte de realitzar set seminaris d'una hora setmanal, que s'iniciaran a partir de la segona meitat del quadrimestre.
- Criteris d'organització: el professor responsable assignarà amb caràcter previ a cada estudiant les corresponents sentències i el tutoritzarà sobre les tècniques d'anàlisi de la jurisprudència.
- Conclusions i debat: en cada seminari, dirigit pel professor responsable, participaran els alumnes que hagin estudiat la jurisprudència objecte de tractament, tot plantejant les conclusions del seu estudi. Es recomana l'assistència de la resta dels alumnes del grup a efectes d'aprenentatge i eventual participació en el debat.

Sistema d'avaluació: l'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant un examen final.

L'examen constarà de dues preguntes teòriques de desenvolupament llarg (valorades de 0-10 punts cadascuna), deu preguntes teòriques i pràctiques de resposta concreta (amb un valor total de 10 punts) i una pregunta relativa al contingut de les AAD (valorada de 0 a 10 punts). La puntuació final s'obtindrà sobre un total de 40 punts

Bibliografia bàsica: l'estudi de l'assignatura es fonamenta en les classes teòriques i pràctiques, el contingut de les quals haurà de ser completat amb la lectura i consulta complementària del manual. Es recomana el següent manual per ser el que, per sistemàtica i continguts, s'ajusta en major grau al programa de l'assignatura.

BLASCO LAHOZ, J.F.; LÓPEZ GANDÍA, J. i MOMPALER CARRASCO, M.A.: *Curso de Seguridad Social*. Tirant lo Blanch, València, 1998.

Bibliografia complementària:

ALONSO OLEA, M. i TORTUERO PLAZA, J.L.: *Instituciones de Seguridad Social*. Civitas, Madrid, 1997.

BLASCO LAHOZ, J.F.; LLORENTE, E. i MOMPALER CARRASCO, M.A.: *Casos prácticos y formularios de Seguridad Social*. Tirant lo Blanch, València, 1996.

VILLA GIL, L.E. (Coord): *Derecho de la Seguridad Social*. Tirant lo Blanch, València, 1997.

Per a una bibliografia especialitzada per temes, es pot consultar MARTÍNEZ ABASCAL, V.; PARDELL VEÀ, A.; PÉREZ AMORÓS, F. i ROJO TORRECILLA, E.: *Pràctiques de Dret del Treball i de la Seguretat Social*. Edicions de la Universitat, Lleida, 1996.